

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)
THE SCHOOL CURRICULUM DEVELOPMENT OF WATJANTRAWART
(SUKPRASARNRAT) SCHOOL

อวัศยา แสงทอง¹

AWASAYA SANGTONG

นุชนรา รัตนศิริประภา²

NACHNARA RATTANASIRAPRAPH

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) และ 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการจำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้างานจำนวน 30 คน และครูจำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การจัดเนื้อหาสาระการสำรวจความต้องการ การประเมินผล และวิธีการประเมินผล และการกำหนดวัตถุประสงค์

2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ประกอบด้วย 7 ด้าน 19 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการสำรวจความต้องการ มีสามแนวทาง คือ (1) สำรวจความต้องการของชุมชนและผู้เรียน (2) จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (3) จัดตั้งคณะทำงาน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ 2) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ มีสองแนวทาง คือ (1) จัดอบรมครูเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (2) ครูกำหนดจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียน 3) ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ มีสี่แนวทาง คือ (1) จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) กำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสม (3) ผู้บริหารสนับสนุนการทำหลักสูตรแบบบูรณาการ (4) ครูจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน 4) ด้านการจัดเนื้อหาสาระ มีสองแนวทาง คือ (1) จัดทำสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน (2) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย 5) ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เรียนรู้มีสองแนวทาง คือ (1) ผู้บริหารจัดการให้ครูได้เข้าสอนตรงตามสาขาวิชาของตนเอง (2) จัดอบรมเพื่อพัฒนาการสอนของครู 6) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีสามแนวทาง คือ (1) จัดให้มีสื่อการเรียนรู้เพียงพอตามความต้องการ (2) ผู้บริหารสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู (3) ครูสร้างและพัฒนาสื่อการสอนที่เหมาะสม 7) ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล มีสามแนวทาง คือ (1) จัดอบรมเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล (2) จัดประชุมคณะครู และเน้นย้ำการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (3) จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this study were to determine: 1) the school curriculum development of Watjantrawart (Sukprasarnrat) School and, 2) the school curriculum development guidelines of Watjantrawart (Sukprasarnrat). The sample were 80 personals of Watjantrawart (Sukprasarnrat) School, including; 2 of school director and deputy school director, 30 chiefs of the learning department and heads of work function, and 48 teachers. There were two kinds of research instrument: an opinionnaire and a focus group discussion form. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis.

The findings indicated that:

1. The school curriculum development of Watjantrawart (Sukprasarnrat) School, overall and individual were at a high level. Ranking by arithmetic from the highest to the lowest were: selection of learning experiences, selection of contents, organization of learning experiences, organization of contents, diagnose needs, Evaluation and means of evaluation, and Formulation of objectives.

2. The school curriculum development guidelines of Watjantrawart (Sukprasarnrat) School consist of 7 aspects 19 guidelines which were as follow: 1) Diagnose needs, having 3 guidelines as (1) explore community and student needs. (2) organize a school board meeting. (3) set up a working group and develop personnel to have knowledge. 2) Formulation of objectives, having 2 guidelines as (1) organize training for teachers in setting objectives. (2) formulation of objectives in accordance with age of learners. 3) Selection of contents, having 4 guidelines as (1) create a learning unit by integrating between the learning subject groups. (2) determine the appropriate

course structure. (3) executives support the implementation of integrated courses. (4) Teachers manage teaching to suit the current situation. 4) Organization of contents, having 2 guidelines as (1) provide elective various that allow learners to according to their interests. (2) organize various student development activities. 5) Selection of learning experiences, having 2 guidelines as (1) The administrators arrange for teachers to teach according to their own field of study. (2) organize training to improve teaching of teachers. Organization of learning experiences, having 3 guidelines as (1) provide sufficient learning materials according to the needs. (2) The administrators support the teacher's use of learning media. (3) Teachers create and develop appropriate teaching materials. Evaluation and means of evaluation, having 3 guidelines as (1) organize training on the design of measurement and evaluation methods. (2) organize a meeting of teachers and emphasizing the measurement and evaluation based on actual conditions. (3) establishing a committee to evaluate the use of the curriculum and bring the assessment results to improve and develop the curriculum of educational institutions further.

Keyword: School curriculum development

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสารของหลักสูตร ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนว่า ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อน และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากนี้ยังต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ในการกำหนดทิศทางของหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และบริบทของโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรเกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ นำไปสู่คุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวคิดของทาบา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ การสำรวจความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์

การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลและวิธีการประเมินผล ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในการพัฒนาและใช้หลักสูตร กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผลการศึกษานี้ คาดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผน และดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อทราบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)

วิธีการวิจัย (Method)

1. แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดียวศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จำนวนทั้งสิ้น 98 คน (ไม่รวมผู้วิจัย) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้างานต่าง ๆ จำนวน 36 คน และครู จำนวน 59 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้างานต่าง ๆ จำนวน 30 คน และครู จำนวน 48 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภทตามตำแหน่งหน้าที่

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ตามแนวคิดของทาบบา (Taba) ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระ การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลและวิธีการประเมินผล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถามความคิดเห็น ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ตามแนวคิดของทาบ (Taba) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scales)

4.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม คือ ชื่อ - นามสกุล ตำแหน่ง และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)

5. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

5.1 แบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสาร คู่มือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามแนวคิดของทาบ (Taba)

ขั้นที่ 2 กำหนดเป็นโครงสร้าง รูปแบบของข้อคำถาม และสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถาม ซึ่งได้ข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนบ้านลาดวิทยา จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามกลับคืนมาคำนวณหาความเที่ยงตามวิธีการของครอนบาค โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งค่าความเที่ยง ของแบบสอบถามทั้งฉบับที่วิเคราะห์ได้เท่ากับ 0.960

ขั้นที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 1 ออกแบบแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion Form)

ขั้นที่ 3 กำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือหัวหน้างานต่าง ๆ จำนวน 4 คน และครูในโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จำนวน 4 คน

ขั้นที่ 4 กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ดังนี้ 1) วุฒิการศึกษาปริญญาโท 2) มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 5 ปีขึ้นไป 3) มีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ ขึ้นไป

ขั้นที่ 5 จัดการสนทนากลุ่ม ตามวันและเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 6 สรุป และวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่ม

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 แบบสอบถามความคิดเห็น มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมืออนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำหนังสือไปส่งยังโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล และติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

6.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) เพื่อทำหนังสือถึงผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยนำหนังสือไปส่งยังผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อดำเนินการสนทนากลุ่ม ตามวันและเวลาที่กำหนด (วันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2565 เวลา 13.00 น.)

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาจัดทำข้อมูลโดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำแบบสอบถามความคิดเห็น มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

7.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 1 ถอดข้อความเสียงให้เป็นลายลักษณ์อักษร หรือข้อความของแต่ละคน ประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์การสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยตัวผู้วิจัย

8. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

8.1 แบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) สถิติที่ใช้ คือ ค่ามัธยฐาน (Median) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำค่ามัธยฐาน สถิติที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

8.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) จากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย (Results)

ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐาน สถิติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) โดยภาพรวม

(n = 80)

ด้าน	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การสำรวจความต้องการ	4.35	0.44	มาก
2	การกำหนดวัตถุประสงค์	4.31	0.50	มาก
3	การเลือกเนื้อหาสาระ	4.42	0.47	มาก
4	การจัดเนื้อหาสาระ	4.37	0.57	มาก
5	การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้	4.45	0.48	มาก
6	การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.38	0.49	มาก
7	การประเมินผลและวิธีการประเมินผล	4.34	0.52	มาก
รวม		4.37	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.48) ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.47) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.49) ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.57) ด้านการสำรวจความต้องการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.44) ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.50) และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในช่วงระหว่าง 0.44 - 0.57

หมายความว่า การกระจายของข้อมูลน้อย แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)

จากผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ทั้ง 7 ด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการสำรวจความต้องการ (1) สำรวจความต้องการของชุมชน และผู้เรียน (2) จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาความต้องการต่าง ๆ (3) จัดตั้งคณะทำงาน และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ

2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (1) จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูในการกำหนดวัตถุประสงค์ (2) จัดทำหลักสูตรโดยให้สอดคล้องกับพัฒนาการและช่วงวัยของผู้เรียน

3. ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ (1) จัดประชุมกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน (2) จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ (3) ผู้บริหารสนับสนุนการทำหลักสูตรแบบบูรณาการ (4) ครูศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด และจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

4. ด้านการจัดเนื้อหาสาระ (1) จัดให้มีวิชาเลือกเสรีและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ (2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

5. ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (1) จัดให้ครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาของตนเอง (2) จัดอบรมเพื่อพัฒนาการสอนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

6. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (1) จัดให้มีสื่อและเทคโนโลยีที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน (2) สนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู (3) ครูสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

7. ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล (1) จัดอบรมเกี่ยวกับการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย (3) จัดประชุมครูเพื่อวางแผนการวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้เหมาะสม และตามสภาพจริงของผู้เรียน (4) จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย (Conclusion and Discussion)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) โดยภาพรวม และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงค่าเฉลี่ยผลคูณจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ การเลือกประสบการณ์การ

เรียนรู้ การเลือกเนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดเนื้อหาสาระ การสำรวจความต้องการ การประเมินผลและวิธีการประเมินผล และการกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูมีประสบการณ์ในการทำงาน สามารถกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา ครูผู้สอนมีการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์สาระการเรียนรู้จากหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ มีการเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและผู้เรียน อีกทั้งครูผู้สอนมีเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสม น่าสนใจ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนสถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียน การสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประสิทธิภาพ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.1 ด้านการสำรวจความต้องการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มีการวิเคราะห์บริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงชัย ช่อพฤกษา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการนำผลการสำรวจความต้องการของสถานศึกษา ชุมชน สังคม รวมถึงความต้องการของผู้เรียนมาวิเคราะห์ และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียน ส่งผลให้หลักสูตรสถานศึกษานั้นมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา รัตนมาลา ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประสิทธิภาพ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.3 ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม มีการจัดสาระการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประทีป ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำอ้อย สุขเสนา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.4 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำอธิบายรายวิชา มีการกำหนดสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีการจัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำอ้อย สุขเสนา ที่ศึกษา เรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประทีป ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.5 ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่สอน สามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มีการเตรียมการสอน มีเทคนิค วิธีการที่เหมาะสมในการถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งผลให้ครูมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เคนนี (Kenney) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการบุคคลเพื่อพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงกรานต์ เรื่องประทีป ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.6 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ได้กำหนดไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)

อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกเหมาะสมกับการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของสงกรานต์ เรื่องประทีป ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ นวลน้อย ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.7 ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงใจ ไชยลังการ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสงกรานต์ เรื่องประทีป ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) มี 19 แนวทางสามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ด้านการสำรวจความต้องการ คือ สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการของชุมชน และผู้เรียน เกี่ยวกับหลักสูตรและแผนการเรียน และมีการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคม และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร อีกทั้งควรจัดตั้งคณะทำงานในการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของชลี จางจุม ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับบุคคลในท้องถิ่น เช่น ผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และงานวิจัยของธงชัย ช่อพฤกษา ที่ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทุกขั้นตอนเพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ คือ สถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และสังคม ควรคำนึงถึงพัฒนาการที่แตกต่างกันไปตามแต่ละช่วงวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของพรนัชชา ราชคม ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ระบุว่า ควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร ก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 ด้านการเลือกเนื้อหาสาระ คือ สถานศึกษาควรมีการจัดประชุม วางแผน การดำเนินงาน เพื่อจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ที่หลากหลาย กำหนดโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน สังคม ผู้บริหารให้การสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อลดภาระงานและเวลาเรียนของผู้เรียน อีกทั้งครูผู้สอนควรมีการศึกษา หน่วยการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดอย่างละเอียด และเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกลุ่มบริหารงานวิชาการ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม ที่ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2562 ที่ระบุว่า ควรมี การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะกับยุคแห่งการแข่งขัน ลดกิจกรรมที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร ลดเวลาเรียนให้น้อยลง หรือยกเลิกบางรายวิชา และลดภาระงานของนักเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้มีเวลาทำกิจกรรมตามความถนัดของตนเอง ลดกิจกรรมที่ไม่จำเป็นที่ส่งผลกระทบต่อเวลาเรียน

2.4 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ คือ สถานศึกษาควรมีการจัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือรายวิชาเป็นวิชาเลือกเสรีและมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย วิเคราะห์และจัดทำสาระของหลักสูตรที่ตรงกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน และแสดงความสามารถได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรา ไฉวอมราภรณ์ ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระบุว่า ครูผู้สอนควรมีการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคลนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาพัฒนานักเรียน วางแผนและเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมตามความสนใจของนักเรียน

2.5 ด้านการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ คือ ผู้บริหารควรมีการพิจารณาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนแต่ละคน และจัดให้ครูได้เข้าสอนตามสาขาวิชาของตนเอง และสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ครูเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำอ้อย สุขเสนา ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เตรียมบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอน จัดตารางสอน

2.6 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรจัดสรรให้มีสื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนรู้ของครู และครูผู้สอนควรสร้างและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมจัดการ

เรียนการสอนที่เหมาะสม ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมี สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรา ไฉวอมราภรณ์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ระบุว่า ผู้บริหารควร จัดบริการและส่งเสริมให้ครู ผลิต แลกเปลี่ยน และเพิ่มพูนความรู้ในการใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรควรมีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และจัดกิจกรรมให้ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของ นักเรียน

2.7 ด้านการประเมินผลและวิธีการประเมินผล คือ สถานศึกษาควรมีการจัดอบรม เกี่ยวกับการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสม ตามสภาพจริง และควรมีการจัดตั้ง คณะกรรมการประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน มีรูปแบบวิธีการประเมินหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา และมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ รังสันต์ โยศรีคุณ ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ที่ระบุว่า ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องใน ด้านการใช้ หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรทุกกลุ่มสาระ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารควรมีนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องและเป็น ระบบ

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

จากการศึกษา เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์)” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดจันทราวาส (ศุขประสารราษฎร์) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา และประชุมคณะครู เพื่อสำรวจ และวิเคราะห์ ความต้องการ ความจำต่าง ๆ เป็นของสังคม และวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ควรจัดอบรมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา สามารถวิเคราะห์ปัญหา ความจำเป็นต่าง ๆ ของชุมชนและผู้เรียน เพื่อนำมากำหนดวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน สังคม ผู้เรียน และสถานศึกษา
3. ควรจัดประชุม วางแผนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ของครูผู้สอนร่วมกัน โดยบูรณาการ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดทำสาระการเรียนรู้ที่หลากหลายในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน สามารถเลือกเรียน ตามความถนัดความสนใจ

4. ควรจัดครูผู้สอนให้สอนในรายวิชาที่ตรงตามสาขาวิชาเอก และสรรหาครูผู้สอนเพิ่มเติมในรายวิชาที่ขาดแคลน

5. ควรจัดให้มีสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

6. ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตร STEM ศึกษา”
2. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์”
3. ควรศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ”

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม. (2562). “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม อำเภอมะนังนบุรี จังหวัดนนทบุรี”. นนทบุรี.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). **การบริหารหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลี จางุม. (2555). “การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25”. การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

น้ำอ้อย สุขเสนา. (2560). “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและการใช้หลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สมุทรปราการ.” งานวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

พรนัชชา ราชคม. (2557). “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเชียงราย.

ภัทรา ไฉวมรรคา. (2557). “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรและงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน,” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสรรค์ โยศรีคุณ. (2556). “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ,” สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วิทยาลัย.

สงกรานต์ เรื่องประจำปี. (2559). “การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Cronbach, Lee. (1974). **Essentials of psychology Testing**, 3th ed. New York: Harper & Row
Publishers.

Likert, Rensis. (1961). **New Pattern of Management** New York: McGraw – Hill Book Company.

Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York: Harcourt
Brace & world.

